

03. Knudseje Mølle,

10.02.06

Skæve sogn, Dronninglund herred,
Hjørring amt.

© Den Møllehistoriske Samling, DK – 8260 Viby J.

Matrikel no.: - ikke oplyst

Synonym:

Registrant: Bertil Larsen

Dato: 12. Januar 1969

Historiske forhold – sammendrag: (Vandmølle) Bygningsfredning:

Billedarkiv:

..... Voers Aa – Kattegat.

- **Knudseje Mølle** har været en vandmølle, hvis oprindelse det ikke er lykkedes at spore. Uden belæg antages det, at det drejer sig om et anlæg med en sandsynlig middelalderlig oprindelse i forbindelse med gaarden Knudseje, - der som bondegaard omtales i begyndelsen af 1500-tallet, og senere faar status som hovedgaard. Med Reformationen ses gaard og mølle at komme i Kronens besiddelse, for i 1578 at blive tilskødet rigsraad Peder Munk Lange (død 1623) til Estvadgaard, senere Sæbygaard.

- møllestedets beliggenhed skal søges i omraadet sydvest for sognebyen Skæve, umiddelbart vest for gaarden Knudseje, ved Voersaaen, paa vestsiden af den her svagt nordvest – sydøst orienterede mindre sognevej: Vester Idskov – Try. Det er under registreringsberedningen ikke lykkedes at udpege møllestedet.

- **Knudseje Mølle** nævnes i 1600-tallets matrikler, Modelbogen 1682 omtaler den selvstændigt som en gaard med et tilliggende paa 0,42 Tdr. htk. med 5 tdr. land dyrket areal.

- 1656 skrev Erik Nielsen Kaas sig til Knudseje, der nu havde status som adelig sædegaard. 1662 skødedes gaard og mølle til ridefogeden paa Odden Eiler Eilersen Holm, der allerede aaret efter opgav, hvorefter Erik Nielsen Kaas igen blev ejer for en kortere periode inden komplekset paany var i handelen.

- fra o. 1704 var Knudseje i fælleseje med hovedgaarden Dybvad, hvor disse 1748 kommer i krigsraad Jens Jacobsen Gleerup besiddelse. Ved hans død overtog sønnen Jørgen Gleerup ejendommene, hvor de 1798 ved sidstnævntes død efter skiftet blev drevet videre af hans enke Inger Lauridsdatter Vadum. Undervejs omtales **Knudseje Mølle** som et aktiv i boene.

- 1813 tilskødedes Knudseje med Knudseje Mølle og andet tilliggende for 52.500 Rbdlr. n.v. til Jens Gleerup, hvor det ved hans død 1823 oplyses, at **Knudseje Mølle** er ansat til 3½ tdr. **Mølleskylds-htk.**

- efter et kort aaremaal at have været i C.A. Færch's besiddelse tilskødedes den 1838 til Jørgen Gleerup.

- den folkelige overlevering, samlet af Evald Tang Kristensen og udgivet i "Danske Sagn..." 1896, fortæller, at den i Voer sogn dér tidligere beliggende **Idskov Mølle**, skulle uvist hvornaar være blevet nedlagt til fordel for **Knudseje Mølle**, hvor det videre fortælles, at efter nedlæggelsen af Idskov, skulle Knudseje Mølle være opført, hvor det skulle være "en" Jørgen Gleerup, der skulle have staaet bag.?

- tilbage staar saa spørgsmaalet hvem af den i historien nævnte af Gleerup-slægten med fornavnet Jørgen, der saaledes skulle være ophavsmanden...?.

Imidlertid kan det konstateres, at saavel Idskov- som Knudseje Mølle har været samtidig eksisterende!

- historiens oprindelse kan muligvis skyldes, at der har været byggearbejder paa **Knudseje Mølle** i tidsrummet hen mod 1820'ernes slutning, hvor der 1829 udstedes kongeligt privilegium til installation og brug af et grubbeværk

(se tillige: 02. – 10.02.08 Idskov Mølle, Hjørring amt.)

- efter en Landvæsenskommissionskendelse 1906 erhvervedes **Knudseje Mølle** til nedlæggelse, hvor den i aarene umiddelbart efter blev nedrevet.

- **Knudseje Mølle** syntes ikke registreret i det nu nedlagte Nationalmuseets Mølleudvalgs arkiv, ligesom den ikke ses medtaget i det af Ing. Anders Jespersen, Holte, udarbejdede nummerindex (IMNI-DK, 1990 - revisionen).

Adresse / beliggenhed: - ikke oplyst.

UTM: - ej plottet

(IMNI – DK – ses ikke medtaget)

Billedarkiv:

Kildehenvisning:

Kronens Skøder, Rigsarkivet, København,
Dansk Adels Aarbog, - diverse relaterede aargange,
Trap, Danmark, Hjørring amt, 5. udgave, G.E.C.Gads Forlag, København, 1960,
Evald Tang Kristensen: "Danske Sagn.....", udgivet paa eget forlag, Aarhus, 1896,
Bertil Larsen, Den Møllehistoriske Samling, Viby J.

EDB-base: 03. – 10.02.06 Knudseje Mølle, Hjørring amt.

DISK: Hjørring amt: 10.01. – 07. / I.

CD: Hjørring amt: 03. – 10.02.06 Knudseje Mølle.

(udskrevet: 19. Februar 2003)